

13. Про заходи щодо впровадження адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22.07.1998 р. // Офіційний вісник України. – 1999. – № 21. – Ст. 943.
14. Про підприємництво: Закон України від 07.02.19991 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1991. – № 14. – Ст. 168.
15. Кримінальний кодекс України: Затверджений Законом України від 05.04.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

УДК 342.9:007(477)

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЕКСПЕРТА В СФЕРІ ЗАХИСТУ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ

Новицька Н.Б., к.ю.н., ст.н.с., доцент

Національний університет державної податкової служби України

Стаття висвітлює проблемні питання щодо визначення адміністративно-правового статусу експерта в сфері захисту суспільної моралі. Досліджуються різні погляди вчених на визначення правової сутності експертної діяльності. Зроблені теоретичні висновки та сформульовані практичні пропозиції щодо визначення правового статусу експерта в сфері захисту суспільної моралі в Україні.

Ключові слова: суспільна мораль, експерт, експертна діяльність, адміністративно-правовий статус.

Новицкая Н.Б. К ОПРЕДЕЛЕНИЮ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСА ЭКСПЕРТА В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ОБЩЕСТВЕННОЙ МОРАЛИ / Национальный университет государственной налоговой службы Украины, Украина

Статья освещает проблемные вопросы определения административно-правового статуса эксперта в сфере защиты общественной морали. Исследуются различные взгляды ученых на определение правовой сущности экспертной деятельности. Сделаны теоретические выводы и сформулированы практические предложения по определению правового статуса эксперта в сфере защиты общественной морали в Украине.

Ключевые слова: общественная мораль, эксперт, экспертная деятельность, административно-правовой статус.

Novytska N.B. FOR DEFINITION OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL STATUS OF AN EXPERT IN THE FIELD OF PROTECTION OF PUBLIC MORALS / National university of government tax service of Ukraine, Ukraine

In the article it is explored the requirements that relate to experts in various spheres of public relations and they are compared to the requirements that apply to the specialists of the National Expert Commission on the Protection of Public Morality.

Analysis of legal support of the National Expert Commission on the Protection of Public Morality reveals the need to identify as experts not the Commission members but civil servants from support staff of the National Expert Commission on the Protection of Public Morality.

Also it is substantiated the necessity of a separate regulation creation that would affirm the legal status of an expert in the field of public morality. Conceptual issues are determined and should be covered by legislative act on the regulation of expert work in field of public morality protection.

First, expertise in the field of public morality may be performed by state and by public bodies. The state expertise is conducted by the legal authorized body – employees of the National Expert Commission on the Protection of Public Morality. Public expertise is held by members of the National Expert Commission on the Protection of Public Morality who are approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine. In addition, it is possible when in some cases which are determined by Law the right to hold public examination transfers to public commissions on the protection of public morality, created by the municipal executive. Members of these community organizations are approved by the Chairman of the Regional Administration.

Second, it is needed to define in Law the principles of expertise holding and to define independence and responsibility of the expert during holding of such expertise and preparing of resolution.

Third, we should clearly define the provisions of the Law when the expertise in the sphere of public morality protection may be held by public organization, how can it be proceeded and what legal status would be given to its resolution.

Fourth, we must provide procedures for qualified selection, training and retraining of experts in the field of public morality protection. Also it is necessary to develop a curriculum of experts training. Qualifications Commission should be established for taking examination for experts on regular basis and confirming qualification for a particular specialist that provides expert research in the field of public morality protection.

Fifth, it is good idea to create a database – a Register of experts who are allowed to perform expert studies in field of public morality protection. Some public body should be established to carry out the administration of the Register.

Sixth, in the Law it should be provided the financial support of expert researches and payments procedures for involved specialists.

Key words: public morality, expert, expert activities, administrative and legal status.

Сьогодні глобальний процес соціальної інформатизації як в Україні, так і в усьому світі відбувається надзвичайно швидко. У даному явищі є як позитивні, так і негативні моменти. Інформація набуває все більшої ваги, стає вагомою цінністю, а індустрія отримання, обробки і трансляції інформації – провідною галуззю діяльності, до якої кожного року вкладають великі кошти. Разом із тим існує проблема якості інформації та інформаційних продуктів, що з'являються на світовому ринку, що у свою чергу є загрозою суспільній моралі. На сьогоднішній день одним з основних завдань держави є недопущення поширення приниження національної гідності народів України й особи, посягань на релігійні святині громадян України, державну символіку, культивування духу нетерпимості, жорстокості, насильства, зневаги до принципів права та моральних цінностей, пропагування ксенофобії, расизму, посягань на конституційний лад, державні інститути та територіальну цілісність нашої держави.

Необхідно відзначити, що в ході демократизації суспільства в нашій країні все менше використовуються властиві тоталітарному режиму методи захисту суспільної моралі. Натомість у державі запроваджуються демократичні механізми захисту суспільної моралі, такі як проведення експертизи на відповідність продукції, що є на інформаційному ринку, нормам суспільної моралі.

Питанням правового забезпечення захисту суспільної моралі та проведення експертизи інформаційної продукції були присвячені праці Авдєєвої Г.К., Борисова В.І., Костицького В.В., Ландиної А.В. Разом із тим, вивченню правового статусу суб'єктів експертної діяльності в сфері захисту суспільної моралі не було приділено достатньої уваги.

Метою статті є визначення адміністративно-правового статусу експерта в сфері захисту суспільної моралі.

Отже, для вирішення поставленої мети дослідимо, які вимоги ставляться до експертів у різних сферах суспільних відносин та порівняємо їх із вимогами, що ставляться до спеціалістів Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі.

Щодо статусу експерта в цивільному процесі, відзначають, що експерт – це фізична особа, якій доручено провести дослідження матеріальних об'єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини справи, і дати висновок з питань, які виникають під час розгляду справи і стосуються сфери її спеціальних знань. Правовий статус експерта виникає в особи у зв'язку із призначенням відповідною ухвалою судової експертизи.

Відповідно до ст.10 Закону «Про судову експертизу» судовими експертами можуть бути особи, які мають необхідні знання для надання висновку з досліджуваних питань. Судовими експертами державних спеціалізованих установ можуть бути фахівці, які мають відповідну вищу освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче спеціаліста, пройшли відповідну підготовку та отримали кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності. До проведення судових експертиз, крім тих, що проводяться виключно державними спеціалізованими установами, можуть залучатися також судові експерти, які не є працівниками цих установ, за умови, що вони мають відповідну вищу освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче спеціаліста, пройшли відповідну підготовку в державних спеціалізованих установах Міністерства юстиції України, атестовані та отримали кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності у порядку, передбаченому цим Законом [1].

Законом України «Про екологічну експертизу» до експерта встановлюються наступні вимоги: експертом екологічної експертизи може бути спеціаліст, який має вищу освіту, відповідну спеціальність, кваліфікацію і професійні знання, володіє навичками аналізу експертної

інформації і методикою еколого-експертної оцінки, а також має практичний досвід у відповідній галузі не менше трьох років.

Правове забезпечення здійснення експертної діяльності у сфері земельпорядної документації визначено у окремому розділі «Статус експерта державної експертизи» Закону України «Про державну експертизу земельпорядної документації». Зокрема в даному нормативному акті визначено що експертом державної експертизи може бути спеціаліст, який має вищу освіту, відповідну спеціальність, кваліфікацію і професійні знання, володіє навичками аналізу експертної інформації, а також має практичний досвід у відповідній сфері не менше трьох років.

Крім того, статтею 26 зазначеного закону експерту надаються гарантії незалежності. Зокрема, незалежність експерта державної експертизи забезпечується:

- проведенням державної експертизи у встановленому законом порядку;
- свободою вибору форм і методів експертного аналізу і оцінки та викладенням особистої думки з питань проведеного аналізу;
- заборорою втручатися будь-кому в проведення державної експертизи, за винятком визначених законом випадків;
- захистом порушених прав експерта у встановленому законом порядку [2].

Кодекс України про адміністративні правопорушення визначає, що експерт призначається органом (посадовою особою), у провадженні якого перебуває справа про адміністративне правопорушення, у разі, коли виникає потреба в спеціальних знаннях. У науково-практичному коментарю до Кодексу України про адміністративні правопорушення говориться, що як експерт може бути викликана будь-яка особа, що має необхідні знання для дачі висновку з досліджуваних питань. Експерт дає висновок від свого імені і несе за нього особисту відповідальність. Не можуть бути експертами особи, які перебувають у службовій або іншій залежності від обвинуваченого, потерпілого або які раніше були ревізорами в справі [3].

Законом України «Про захист економічної конкуренції» [4] визначено, що експертиза проводиться експертами відповідних установ або іншими спеціалістами, а експертом може бути призначена будь-яка особа, яка володіє необхідними знаннями для дачі висновку. Спеціальних вимог чи обмежень до статусу експерта в законі не передбачено.

Кримінально-процесуальним кодексом України [5] визначено, що в якості експерт може бути викликана будь-яка особа, що має необхідні знання для дачі висновку з досліджуваних питань. Не можуть бути експертами особи, які перебувають у службовій або іншій залежності від обвинуваченого, потерпілого або які раніше були ревізорами в справі.

Кодекс адміністративного судочинства України [6] визначає, що експертом є особа, яка має необхідні знання та якій в порядку, встановленому КАС України, доручається дати висновок з питань, що виникають під час розгляду справи і стосуються спеціальних знань цієї особи, шляхом дослідження матеріальних об'єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини у справі. Проте зазначається, що в якості експерта може залучатися особа, яка відповідає вимогам, встановленим Законом України «Про судову експертизу», що на нашу думку значно звужує коло осіб, що можуть бути залучені в якості експерта у адміністративному судочинстві. Крім того, встановлено ряд обмежень щодо можливості здійснення експертного дослідження. Зокрема, експерт зобов'язаний заявити самовідвід при встановленні наступних обставин:

- якщо він брав участь у розгляді цієї справи або пов'язаної з нею справи в якості експерта;
- якщо він прямо чи побічно заінтересований у результаті розгляду справи;
- якщо він є членом сім'ї або близьким родичем;
- за наявності інших обставин, які викликають сумнів у неупередженості експерта;
- якщо він перебував або перебуває в службовій або іншій залежності від осіб, які беруть участь у справі;

- проводив ревізію, перевірку тощо, матеріали яких використовуються під час розгляду справи;
- з'ясування обставин, які мають значення для справи, виходять за межі сфери його спеціальних знань.

Одним із питань, яке виникає при визначенні статусу експерта є встановлення відповідальності за його дії чи бездіяльність під час здійснення експертного дослідження. Як зазначає О.В. Когут, думка про необхідність встановлення санкцій у відношенні до експерта, який дав завідомо неправдивий висновок, вже довгий час існує в літературі [7]. Залежно від того, у якій сфері проводились дослідження, пропонувались різні підходи до запровадження відповідальності: адміністративної [8] чи кримінальної [9]. Окремі вчені виступають за те, що б відповідальність експерта була адекватною тому, яка справа розглядається – адміністративна чи кримінальна і при розгляді адміністративних справ, за дії пов'язані із експертним дослідженням та дачею завідомо неправдивого висновку, відповідальність експерта повинна бути відповідною, а саме адміністративною [10]. Не можемо погодитись із даними думками. Адже досить часто саме від висновку експерта, від його експертного висновку залежить віднесення конкретного делікту до адміністративного чи кримінального, саме від експертного висновку може залежати кваліфікація злочину тощо. Тому говорити про відповідальність експерта в залежності від виду процесу – адміністративного чи кримінального, безпідставно. У Кодексі адміністративного судочинства України чітко зазначено, що за завідомо неправдивий висновок, відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків у суді експерт несе кримінальну відповідальність.

На нашу думку, кваліфікація здійснення правопорушення пов'язаного із проведенням експертного дослідження може бути як адміністративною так і кримінальною. Встановлення того чи іншого виду відповідальності повинно бути визначено в залежності від ступеню суспільної небезпеки, шкоди завданої від таких дій експерта. На нашу думку, відповідальність експерта (спеціаліста), що проводив експертне дослідження, повинно бути чітко визначено в Кодексі України про адміністративні правопорушення, так, як це зроблено в кримінальному та цивільному законодавстві.

Аналіз нормативного забезпечення діяльності Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі вказує на необхідність визначення в якості спеціалістів із здійснення експертної діяльності не членів Комісії, а державних службовців апарату забезпечення діяльності Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі.

Для проведення експертизи в сфері захисту суспільної моралі залучаються виключно спеціалісти із числа апарату Національної комісії.

У відповідності до Інструкції про порядок проведення експертизи Національною експертною комісією України з питань захисту суспільної моралі спеціаліст зобов'язаний:

- приймати документи і матеріали для виконання експертизи;
- проводити повні, обгрунтовані та об'єктивні дослідження;
- дотримуватись встановлених строків та порядку проведення експертизи;
- повідомити в письмовій формі безпосереднього керівника про неможливість її проведення, якщо поставлене питання виходить за межі компетенції спеціаліста або якщо наданих йому матеріалів недостатньо для вирішення поставленого питання, а витребувані письмовим запитом додаткові матеріали не були отримані;
- вказувати у висновку на всі факти, які сприяють чи можуть сприяти вчиненню правопорушення;
- вживати заходів щодо збереження наданих об'єктів експертизи, не допускати їх знищення або пошкодження.

Під час проведення експертного дослідження спеціаліст Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі має право:

- направляти запит про надання додаткових матеріалів із питань, що відносяться до компетенції Національної комісії;
- вносити пропозиції щодо створення експертної групи для проведення експертизи;
- письмово викласти окрему думку, у випадку незгоди з висновком експертної групи;
- ініціювати передання спірних питань експертної діяльності на розгляд науково-консультативної ради Національної комісії та Національної комісії.

Специфіка роботи експерта визначає ряд обмежень під час здійснення його діяльності. Так, нормативно-правовими актами визначено, що спеціаліст, що здійснює експертні дослідження в сфері захисту суспільної моралі не має права вступати у непередбачені стосунки з особами, які прямо чи опосередковано зацікавлені у результатах дослідження; зберігати надані на дослідження документи, матеріали та об'єкти експертизи поза службовим приміщенням. Експерту забороняється самостійно розпочинати та проводити експертизу без відповідної резолюції Голови Національної комісії; самостійно вибирати вихідні дані (будь-яка інформація, що міститься у наданих на дослідження документах і матеріалах та може бути повідомлена і уточнена лише заявником) для проведення дослідження, якщо вони відображені в наданих документах та матеріалах неоднозначно.

Таким чином, порівнявши визначені законодавством вимоги до експертів у різних галузях права із статусом спеціаліста Національної комісії, можемо зазначити що є потреба в законодавчому закріпленні статусу експерта. Визначити чіткі обмеження щодо осіб, які не мають права здійснювати експертні дослідження у сфері захисту суспільної моралі та встановити законодавчі вимоги до самого спеціаліста, що здійснює такі дослідження.

Щодо недоліків в організації діяльності суб'єктів експертної діяльності у сфері захисту суспільної моралі необхідно відзначити те, що експерт не має такої процесуальної незалежності, як судовий експерт, так як експертний висновок, крім спеціаліста, що його підготував, затверджує Голова. Експертне дослідження проводиться спеціалістом, який готує висновок та відповідним чином його оформлює, а затверджує цей висновок Голова Національної комісії.

У той же час, це є позитивним моментом, адже спеціалісти Національної комісії, що визначені за посадою як спеціалісти із проведення експертних досліджень не проходять спеціальної підготовки та кваліфікаційного підтвердження відповідності займаній посаді як експерта.

Свою діяльність спеціалісти здійснюють як державні службовці. Тому, є необхідність затвердження таких висновків Головою Національної комісії.

Одним із недоліків, на нашу думку, є відсутність у нормативному забезпеченні статусу експерта (спеціаліста) Національної комісії, що здійснює експертні дослідження закріплених державних гарантій щодо процедури проведення експертного дослідження, щодо забезпечення відповідних умов роботи, щодо соціальних гарантій експерта. Тому є необхідність правового регулювання гарантій експерта в сфері захисту суспільної моралі.

Вбачається необхідність створення окремого нормативного акту. Який би забезпечив правовий статус експерта у сфері захисту суспільної моралі. Визначив би права та обов'язки, порядок проведення експертизи.

У законодавчому акті могли б знайти своє місце і порядок проведення комісійних експертних досліджень. У законі повинно бути чітко визначені критерії, за якими Голова Національної комісії має право залучати інших фахівців до проведення складних експертних досліджень. Також, повинно бути чітко виписана процедура щодо затвердження складних експертних досліджень не Головою Національної Комісії, а комісійно, шляхом прийняття Рішення Національною експертною комісією з питань захисту суспільної моралі.

Вважаємо за доречне визначити концептуальні питання, що повинні бути висвітлені у законодавчому акті з питань регулювання експертної діяльності у сфері захисту суспільної моралі.

По-перше, експертиза у сфері захисту суспільної моралі може бути державною та громадською. Державна експертиза проводиться спеціально уповноваженим, визначеним законодавчо

органом – штатними співробітниками апарату Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі. Громадська експертиза проводиться членами Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі, персональний склад якої затверджується Кабінетом Міністрів України. Крім того, можливий варіант, коли право на проведення громадської експертизи із певних, визначених законом питань, передати до громадських комісій з питань захисту суспільної моралі, створених при обласних виконавчих органах. Персональний склад таких громадських організацій затверджується Головою обласної адміністрації.

По-друге, необхідно передбачити в законі принципи здійснення експертизи. Визначити незалежність та відповідальність експерта при здійсненні відповідного дослідження та підготовці висновку.

По-третє, чітко виписати положення норми закону, коли експертизу у сфері захисту суспільної моралі може проводити громадська організація. Яким чином вона буде оформлена та який правовий статус, буде експертний висновок такої експертизи.

По-четверте, обов'язково передбачити порядок кваліфікаційного відбору, підготовки та перепідготовки експертів у сфері захисту суспільної моралі. Необхідно розробити програми навчання експертів. Створити кваліфікаційну комісію, яка б з певною регулярністю приймала іспити у експертів та видавала та підтверджувала кваліфікаційну відповідність певного спеціаліста, що здійснює експертні дослідження у сфері захисту суспільної моралі.

По-п'яте, необхідно створити базу даних – Реєстр експертів, яким надано право здійснювати експертні дослідження у сфері захисту суспільної моралі. Передбачити державний орган, який би здійснював адміністрування даного Реєстру.

По-шосте, передбачити фінансове забезпечення здійснення експертних досліджень, передбачити порядок оплати залучених спеціалістів для проведення експертних досліджень.

Окремого питання заслуговує підготовка спеціалістів, що здійснюють експертні дослідження у сфері захисту суспільної моралі. Проблемним питанням, на нашу думку, є встановлення саме відповідної фахової підготовки. Адже, для проведення експертизи щодо віднесення тієї чи іншої продукції до еротичної чи порнографічної, досить часто необхідна підготовка медична, мистецтвознавча, знання спеціальних умінь та навичок проведення експертних досліджень тощо. В.М. Шерстюк вважає, що судовими експертами державних спеціалізованих установ можуть бути фахівці, які мають вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче спеціаліста. Крім того, ці особи мають пройти відповідну підготовку та отримати кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності [11]. Як доречно зазначає Н.П. Майліс, підходи до навчання експертних кадрів у різних відомствах мають загальні методичні основи, але при безпосередній підготовці у кожній експертній установі існує своя специфіка як в організації навчання, так і в його методичному забезпеченні [12]. На думку А.С. Калімової, питання професійної підготовки в галузі наукової діяльності невід'ємні від питань загальної професійної підготовки експертів, які є по суті науково-практичними кадрами [13].

Для проведення експертних досліджень у сфері захисту суспільної моралі досить проблемним є встановлення конкретних вимог до професійної підготовки в конкретній галузі, оскільки більшість експертних досліджень у сфері захисту суспільної моралі мають міжгалузевий характер. Тому потребує необхідності спеціальної підготовки спеціалістів, що здійснюють експертні дослідження в зазначеній сфері. Програма такої підготовки повинна відповідати конкретним питанням, тим проблемам, які досліджуються конкретним спеціалістом. А сам спеціаліст повинен постійно підвищувати свій професійний рівень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Науково-практичний коментар Цивільно-процесуального кодексу України. Станом на 01.11.2010 р. / [за ред. Притики Ю.Д.] – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 696 с.
2. Про державну експертизу земельпорядної документації [Текст]: Закон України: офіц. текст: за станом на 10 грудня 2009р. – К.: Відомості Верховної Ради України, 2004 – № 38 – Ст. 471.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: науково-практичний коментар / Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін.; – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність». 2008. – 781 с.
4. Про захист економічної конкуренції [Текст]: Закон України: офіц. текст: за станом на 27 червня 2011 р. – К.: Офіційний вісник України, 2011 – № 7. – С. 260.
5. Кримінально-процесуальний кодекс України: за станом на 18 січня 2012 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05/card6#Public>
6. Кодекс адміністративного судочинства України: за станом на 17 червня 2012 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
7. Когут О.В. Правовий статус експерта в адміністративному процесі / О.В. Когут // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – Хмельницький, 2002. – № 3. – С.97-103.
8. Лунев А.Е. Вопросы административного процесса / А.Е. Лунев // Правоведение. – 1962. – № 2. – С. 49.
9. Крылов И.Ф. Административная экспертиза / И.Ф. Крылов // Сборник научно-практических работ судебных медиков и криминалистов. – Петрозаводск: Карельское книжное издательство, 1966. – № 3. – С. 193.
10. Тищенко Н.М. Административно-правовой статус гражданина Украины: проблемы теории и пути совершенствования / Н.М. Тищенко. – Харьков: Право, 1998. – 150 с.
11. Шерстюк В.М. Підготовка та діяльність судових експертів: організаційно-правові питання / В.М. Шерстюк // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. Випуск 3. Збірник науково-практичних матеріалів (до 80-річчя заснування Харківського НДІ судових експертиз) / Ред. кол.: А.П. Заєць, М.Л. Цимбал, В.Ю. Шепітько та ін. – Х.: Право, 2003. – С. 57-60.
12. Майлис Н.П. О единых подходах при подготовке экспертных кадров различных ведомств / Н.П. Майлис // Актуальні проблеми криміналістики: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Х.: Гриф, 2003. – С. 239-242.
13. Калимова А.С. Современное состояние и перспективы развития судебно-экспертной деятельности в Республике Казахстан / А.С. Калимова // Экспертное обеспечение правосудия: проблемы теории и практики: материалы научно-практической конференции. – Симферополь: ДиАйПи, 2006. – С. 25-29.

УДК 342.922

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ МОТИВ В АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНОМУ ПРАВІ ТА ВІТЧИЗНЯНІЙ АДМІНІСТРАТИВНІЙ ДЕЛІКТОЛОГІЇ

Омельянчик С.В., к.ю.н., ст. викладач

Запорізький національний університет

Стаття присвячена проблемі визначення поняття, ролі та місця мотиву при вчиненні адміністративного правопорушення в адміністративно-деліктному праві та адміністративній деліктології. Автором проводиться порівняльний аналіз поняття мотив із пов'язаними з ним дефініціями, на основі якого запропоновано ряд висновків.